

KÖZGAZDASÁG

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

1936. évi zárószámadatai

Emelkedett az intézet betétállománya. — Az elmúlt évben 1612 tételben 3,059.500 pengő új hitelt folyósított. — Az intézetre bízott idegen tőkék összege 18 millió pengő. — Osztalék 1 P 50 f., a haszon többi részét az intézet belső megerősítésére használja fel.

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár évi rendes közgyűlését e hónap 20-ára hívta egybe. Az ezzel kapcsolatban kiadott igazgatósági jelentés tartalmánál fogva is kiemelkedik a megszokott üzleti jelentések közül és méltó módon mutatja kifejezésre azt a szellemet, amelyet az intézet megalapítója és első elnöke: Klauzál Gábor táblabíró Csongrád megye országgyűlési kövéte, Szeged sz. kir. város választott polgára, később az első felelős magyar minisztérium közmunka és közlekedésügyi minisztere az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvében lefektetve hagyott örökül az intézet mindenkor vezetőisége számára. A takarékpénztár igazgatósága úgy találta, hogy ez a beszéd is azok közül való, amelyek csodálatos módon sohasem veszítik el aktualitásukat és ezért az 1845. évi április hó 3-án tartott alakulási jegyzőkönyvből ezt a részt szósz szerint idézte jelentésében. Lehetetlen meghatározottság nélkül olvasni ezt a szónoklatot is elsőrendű beszédet, amely kristálytisztá erkölcsi és igen magas és előkelő szellemi színvonalánál fogva a viszonyok változása felett áll és bölcsen mutatja azt az utat, amelyen tisztult felfogás mellett a takarékpénztári üzleti életnek haladnia kell.

Egyik érdekessége a jelentésnek az, hogy Szeged város gazdasági életének minden ágára fontos statisztikai adatok felsorolása mellett kiterjeszkedik. Nem áll hely rendelkezésünkre, hogy az igen sok tanulmányt nyújtó adatokkal e cikk keretében részletezően foglalkozzunk. A jó termés és a jó értékesítés következtében a gazdasági élet javuló irányzata városunkban is erősödött, mégis azt kell tapasztalni, hogy a szerencsétlen trianoni béke a város gazdasági és kulturális létalapjában támadta meg s e csapás okozta helyzet szerves megjavítására nem elégségesek azok az erők, amelyek felett a város és polgárai rendelkeznek. Ezért Szegednek meg kell kapnia mindazokat a kedvezményeket, amelyeket külföldön az u. n. »Notstandsgebiete«-k élveznek, hogy az a gazdasági és kulturális érték, amely a városban felhalmozva van, ne csak fenntartható, de fokozható is legyen. A jelentés egy trianoni térképet is közöl, amely megdöbbentően mutat rá, hogy Szeged városa a teljes mögöttes tápláló területét elvesztette s ez-

zel Trianon legnagyobb áldozata lett.

Az üzletvitel ismertetésénél kiemeli az igazgatóság, hogy a folyó évben is minden jogos hitel igényt kielégített az intézet s hogy üzleti tevékenységében a köz szempontjait mindig figyelembe vette.

A takarékbetétállomány 6,720.687 P 15 f-ről 6,923.818 P 17 f-re emelkedett, az állományszaporulat tehát 203.131 P 02 f-t tesz ki.

A folyószámlai betétállomány az év elején 2,650.030 P 61 fillér volt, az év végén 2,431.670 P 79 f, csökkenés az év végére 218.359 P 82 fillér. A csökkenés nagyrészt onnan származik, hogy az intézet Nyugdíjpénztára egy nagyobb területű mezőgazdasági ingatlant vásárolt, s a vételárát a folyószámlai betétéből fizette ki.

Az elmúlt évben az intézet 1612 tételben 3,059.505 P 65 f, a bankzárlat óta összesen 6400 tételben 9,395.505 P 65 f új váltókölcsonnt folyósított. A jó termés és értékesítés következtében az adások nagyobb összegű törlesztéseket teljesítettek, sőt a védett gazdaadósok közül is többen eszközöltek rendkívüli törlesztéseket. A 10—20 kat. hold közötti terjedelmű védett birtokokkal rendelkező gazdaadósok nagyrésznél a kat. jövedelem negyvenszeres szorzatát meghaladó tartozást az állam részben készpénzzel, részben könyvjóváírással kiegyenlítette. E körülmények folytán a váltótárca az év eleji 17,146.890 P 73 f-ről az év végére 16,684.367 P 42 f-re csökkent. A csökkenés tehát 462.523 P 31 fillér.

A hitelezőkkel szemben fennálló tartozást és a váltóvisszleszámitási kötelezettségét a takarékpénztár igen jelentősen csökkentette, — emellett azonban a vezetőséget továbbra is az a legfőbb szempont irányította, hogy az itteni gazdasági életnek teljes mértékben szolgálatára legyen. Váltóvisszleszámitási állomány az esztendő végén 8,079.520 P 07 f, a hitelezők tétele pedig 675.839 P 99 f volt. A takarékpénztár e címen fennálló kötelezettségei az esztendő folyamán 1,138.895 P 64 f-rel csökkentek.

A jelzálogkölcson állomány 338 ezer 268 P 96 f-ről 281.986 P 46 fillérre csökkent. A csökkenés oka az, hogy az intézet az elmúlt évben sem folyósíthatott még ebben a formában új kölcsönöket.

Az óvadékok és kezességek összege 33,376 P 26 f-rel 435.781 P 24 f-re szaporodott. Ezzel az intézet sok új vállalkozást tett lehetővé.

A folyószámlai kihelyezések állománya az év eleji 1,849.448 P 14 fillérről az év végére 1,557.591 P 89 f-re csökkent.

A mezőgazdasági ingatlanoknak

már korábban megkezdődött árjavulása az elmúlt évben erősebb lendületet vett. Az igazgatóság az ingatlanoknak fokozatosan, megfelelő árak mellett történő értékesítésével — különösen, ha erősebb hitel igénylések mutatkoznak — foglalkozik. Az elmúlt évben is több ingatlant adott el az intézet megfelelő árak mellett, úgyhogy az »egyéb« ingatlankénti állománya az év eleji 2,088.578 P 81 f-ről az év végére 1,822.823 P 34 f-re csökkent. A törzsingatlanok az előző évi összegben szerepelnek az 1936. évi zárószámadásokban is, ezzel szemben azonban az igazgatóság a mérleg összeállítása előtt 24.000 pengő ingatlant értékesítéssel tartalékalapot létesített. Az intézet mezőgazdasági ingatlanok egy részét kis haszonbérletekben hasznosítja, egy másik részén szép eredménnyel maga gazdálkodik.

A pénzügyi érdeklődései közül kiemeli a jelentés a Mindszenti Takarékpénztárt, — egyéb érdeklődései közül az Orion Bőrgyár Rt.-t, melyek szép eredménnyel működnek, továbbá az Ingatlan és Áruforgalmi Rt. tulajdonát képező Hungária-szállót. E szállónak a legkényesebb igényeket is kielégítő szinten tartása érdekében a vállalat vezetősége mindent elkövet. A Szegedi Hus- és Vásárpénztár Rt. f. a. ma is hasznos tevékenységet fejt ki, — koncessziója 1938. december hó végéig meghosszabbítást nyert. A szőregi téglagyár és cserépgyár az elmúlt évben is különös gondoskodás tárgyát képezte, gyártmányai kitűnőek és szívesen vásárolják. Haszonnal működött.

A zárószámadásokból megállapítható, hogy az intézetre bízott idegen tőkék összege 18 millió pengőt tesz ki, s hogy az igazgatóság leírásokra 86,339 pengőt fordított. Általában a zárószámadások adatai igen szének, határozott javulást és mobilitást mutatnak és látható belőlük az a biztos megalapozottság, amelyre az intézet mindenkor vezetőisége a konzervatív üzleti elvek mellett mindig nagy gondot fordított.

A normális jövedelmezőséget gátló körülmények még mindig fennállnak, kedvező befolyást gyakorolt azonban a jó termés és jó értékesítés. Az osztalék tekintetében az illetékes tényezők bölcs tanácsai határozott utat mutatnak, amelyről a takarékpénztár sem térhet el. Így az igazgatóság az előző évvel azonos, 100 P n. é. részvényenként 1 P 50 f osztalék kifizetését javasolja a közgyűlésnek s a haszon többi részét belső megerősítésre kívánja fordítani.

A kimutatott haszon 75.298 P 70 fillér. Ebből alapszabályszerű javadalmazásokra, osztalék kifizetésére stb. 46.001 P 85 f. fordítását javasolja a közgyűlésnek az igazgatóság, míg a fennmaradó összegből

20.000 P-nek kétes követelések tartalékalapja javára, 9.296 P 85 f-nek pedig az 1937. évi nyereség-vesztesség számlára történő átvitelét indítványozza.

Az igazgatóság javaslatának elfogadása esetén az intézet 100 P névértékű részvényeinek 1936. évi 9. sz. osztalék-szelvényei 1937. február hó 22-től darabonként 1 P 50 f-rellesznek beválthatók.

Meghívó

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

részvényeseit az intézet székházában Szegeden 1937. február hó 20-án délután 4 órakor tartandó

92.-ik évi rendes közgyűlésre

az intézeti alapszabályok 11., 12., 13. §-ai alapján tisztelettel meghívjuk.

Szeged, 1937. évi január hó 26.

Szeged-Csongrádi Takarékpénztár igazgatósága.

A rendes közgyűlés napirendjei

1. Jegyzőkönyvvezető, valamint három hitelesítő kijelölése.

2. Az 1936. évi zárószámadások előterjesztése az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésével. Az 1936. évi mérleg megállapítása és határozathozatal a tiszta nyereség felosztása, ennek során a napibiztosok díjazásának megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére szükséges felmentvény megadása tárgyában.

3. Hat felügyelőbizottsági tagok három évre történő megválasztása, továbbá az esetleg megürülő választmányi tagsági helyekre választmányi tagoknak két évre történő megválasztása.

Figyelmeztetés!

Azon részvényesek, akik a rendes közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottaik útján résztvenni kívánnak, kötelesek részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg legalább három nappal az intézet pénztáránál Szegeden, vagy az Oesterreichische Creditanstalt—Wiener Bankverein magyarországi fióktelepénél, Budapest, V., Nádor-u. 4., vagy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél, Budapest, IV., Deák Ferenc-u. 5., vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 2., elismervény ellenében letétbe helyezni.

A közgyűlésen minden részvényes a hirdetményben megjelölt helyen letett, nevére a megelőző év utolsó napjáig átirat minden részvény után egy szavazatot gyakorolhat.

A személyesen meg nem jelent részvényes magát csak szavazatképes részvényes által képviseltesetheti. Testületek, intézetek, kereskedelmi cégek, kiskorúak, gondnokság alatt állók törvényes meghatalmazottaik által képviseltesethetik magukat a közgyűlésen, még ha az utóbbiak nem is lennének részvényesek.